



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

III. De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AD II. Agit contra Iudaizantes Simonianos & Gnosticos, non contra ceremonias Ecclesiæ.

AD III. Verum est generali instructione, non particulari.

AD IV. Damnat Simoniana, & humano ingenio priuato inuenta.

AD V. Loquitur de seruitute Iudaica: & Calvinus falsò detorquet aliò.

AD VI. Pharisaicas Dei præcepto contrarias; vanas; pluris æstimatas, quàm Dei cultus.

AD VII. Est argumentum Manichæorum apud Aug. l. 20. contra Faustum c. 4. Est & Vigilanti apud Hieronymum. Dein; non omnia gentilium sunt mala & reiicienda; maximè à dæmonum cultu ad Dei cultum translata.

AD VIII. Ceremoniæ Iudaicæ vmbra erant futurarum: nostræ autem indices sunt præsentium rerum spiritalium; & requirunt internum cultum, excitantque ad cœlestia.

AD IX. At obedientiæ opera sunt meritoria, siue à Deo, siue ab Ecclesia mediata instituta.

AD X. Non omnis additio prohibetur; sed corruptoria, superstitiosa, &c.

AD XI. Calvinus malâ fide vitur exemplis: Nam iis idololatria reprehenditur.

III. DE BAPTISMO.

QVÆSTIO XX.

*Baptismi que definitio, Materia,
& forma?*

LUTHERANI, vt MELANCHTHON in Locutione 1558. de Sacrif. *Baptismus signum est, quo Deus nobiscum agit, & recipit nos in gratiam.*

AUTOR. AT, hoc commune est omnibus Sacramentis.

CALVINVS Institut. l. 4. c. 15. §. 1. *Baptismus est signum initiationis, quo in Ecclesiæ copramur societatem, vt Christo insitu inter filios Dei censeamur.*

AT, nil hic de Essentia Sacramenti: nil de Effectu seu fine regenerandi primariò; solum quod testetur fidem actuat. Tale signum erat & Circumcisio, inferens venturo Christo Iudæos. Itaque *Baptismus est Sacramentum, en genus, regenerationis per aquam; en differentia, en verbo vite, en forma.*

II. LUTHERVS in *Symposiaco*, c. 17. *Baptismus est rarus, in lacte, cereuisia, aut quocunque liquore detus, qui nomine balnei possit appellari. Vide in m. Antich. isto p. 3. q. 8.*

III. LUTHERANI communiter docent statum vitæ formæ rari non sit: ea ad substantiam Sacramenti necessaria.

LUTHERVS l. de Capt. *Babyl. cap. de Baptismo* fecit, *Baptismus esse ratum, 1. Quibuscunque nobis collatus, dummodò in nomine Domini. 2. Inò dummodò suscipiatur in nomine Domini, et si in nomine diaboli daretur ab impiissimo: 3. Q. in etiam ab ipso diabolo. Vide sup. q. 10.*

ZVINGLIVS lib. de vera & falsa religione. *de Baptismo idem non necesse fuit: a vi forma, non se tenent vetare. Vnde quidem baptizabant In Nomine Patris &c. quod Arianum est. Vide in Genealogia, 3. quæst. 4.*

AUTOR. Forma est: *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Baptismus datus solum in nomine Christi, aut absolutè, aut sub conditione, esset re- petendus. Dicta forma colligitur et Matth. 28. sed non euidenter; vt cogamur ad Ecclesiæ Traditionem recurrere: quam Calvinus ac Lutherus aspernatur. Patet: & sic declararunt Concilia, & S. Patres.*

sub nomine solius Christi baptizantur Apo-

Apostoli, ex dispensatione, ut putant quidam: Alii rectius negant sic baptizasse; sed exponunt tres personas esse expressas: Nam responderunt Paulo, Act. 19. *Neg, si Spiritus Sanctus est, audiimus.* Et ille: *In quo ergo baptizati estis?* Quin in Canonibus Apostolorum damnantur, qui non baptizant in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Itaque in nomine Christi, non solius, sed in Instituto Christi: id est, in nomine Trinitatis, baptizasse dicendi sunt. Ita Patres.

QVÆSTIO XXI.

An, & quatenus necessarius ad salutem est Baptismus?

PELAGIANI, ait August. lib. de heres. c. 69. negabant necessarium ad remissionem peccati originalem; sed ad cœli ingressum.

WICLEFVS etiam hoc negabat. Quod nil esset nisi meum symbolum exterium.

1. ZWINGLIUS l. de vera & fal. relig. item negat utrumque.

2. MARTINVS BUCERVS, in Matt. 3. item: Sed quod pueri prædestinati sine Baptismo saluentur; reprobi etiam cum Baptismo damnentur.

3. CALVINVS in Antid. Sess. 6. cap. 5. & Instit. l. 4. c. 16. §. 23, 24. vult paruulos fidelium etiam sine Baptismo sanctos esse, membra Ecclesiæ, & saluari si moriantur: Quod eis non imputetur peccatum originale, ex vi fœderis cum Abrahamo, Gen. 27. *Ero Deditus. & Seminis tui.* Nos enim per Christum successimus in posteritatem Abrahamæ.

4. Sic & Petrus Martyr: Quia, 1. Cor. 7. *Alioqui filij vestri immundi essent: nunc autem sancti sunt.*

5. Sic & HENRICVS BULLINGERVS, Zwinglii successor Tiguris: qui addit: Vi fœderis sanctos esse, quorum parentes aliquando fuerunt fideles: imò maiores olim.

AUTOR. Concilium Tridentinum Sess. 7. Can. 2. sic definit: *Si quis dixerit, Baptismum non esse necessarium ad salutem, anathema sit.* I. Sic istud Ioan. 3. *Nisi quis renatus. &c.* exponunt S. Patres, &iple Dominus declarauit. Vide *Antichristump. 3. q. 9.*

II. Quia Sectariorum interpretationes loci huius sunt vanæ.

Ut 1. Caluini in Antid. Kemnit. Patres, ut Basiliam, per *Aquam* accipere *Mortificationem peccatorum.* Aut *Aquam* esse epithetum Spiritus Sancti.

AT, Contrarium Patres apud Bell. l. 2. de Sacramentis c. 3.

2. Petri Martyris in 1. Cor. 7. Sat esse si ex altero, sc. Spiritu Sancto: Er, enim non importat parem vtriusque necessitatem.

AT, ambo *Aqua & Spiritus* ad eandem regenerationem requiruntur.

3. Zwinglii in Maro. 1. Totam sententiam accipi de penitentia.

4. Wicleffi: *Aquam* esse Christi passionem, delatere Christi manantem.

AT, Axioma est Theologorum: *Scriptura intelligenda est secundum proprietatem verborum, ubi non cogimur euidenti absurdo.*

III. Quia, Traditio est: Infantes perire non baptizatos. Sic Concilia; Testimonia Pontificum; S. Patrum, &c.

IV. Quia, Fundamentum Sectariorum sic euertitur. Elau erat optimi patris filius: & tamen, Rom. 8. Deus eum odio habuit: Non ergo nascuntur sancti filii sanctorum; nec omnes prædestinati: Cur autem aliqui non prædestinati? Nescio, dicant. Item, Dauid erat filius credentis: & tamen ait, Psal. 50. *In iniquitatibus conceptus sum. &c.* Item, Paulus: & tamen Eph. 2. *Eramus & nos natura filij iræ, etiam reatu, qui debetur ad iram.*

Kk 3 5. Axio-

5. Axioma est: Christianos non nasci; sed fieri: iuxta S. Patres etiam. Ergo. &c.

OBIICIUNT I. Gen. 17. *Ero Deus tuus, & Semini tuo*: hoc nos sumus: ergo sancti. 2. 1. Cor. 7. *Filij vestri immundi essent; nunc autem sancti sunt*: Ergo ipsa natiuitate sunt sancti antè, quàm baptizentur.

DICO AD I. Ea promissio fuit peculiaris protectionis; non Remissionis peccatorum. Esto: fuerit etiam de spiritali gratia; hæc tamen ad nos descendit per Christum ex fide. Tunc enim incipimus esse filij Abrahæ, & fideles, cum baptizamur, non cum ex fide nascimur. Neque scimus parentes nostros secundum carnem ab Abraham descendere: hoc scimus, eos fieri filios Abrahæ, qui ex Deo nati sunt.

AD II. Ibidem dicit, Coniugem infidelem sanctificari per fidelem; id quod tamen non fit, nisi conuertatur; ita nunc sancti non sunt, nisi in Baptismo sanctificentur.

QVÆSTIO XXII.

Baptismi minister quis esse debeat, ac possit?

CALVINVS *Instit. lib. 4. c. 15. §. 20. 21. 22.* Soli Ordinarii, ait: nemoque alius, nec in extrema necessitate. Sic & in *Antidoto Sess. 7. Can. 10.*

SVADENT I. Quia, Matt. 28. *Euntes docete. &c.* Hæc dicuntur solis Apostolis, qui à Christo instituti sunt *Ministri Verbi & Sacramentorum*: Non ergo licet alijs id munus usurpare. 2. Quia, nec veteribus constitit, recte laicis in necessitate permitterent baptizare: recte *August. l. 1. contra epist. Parmen. c. 13.* 3. Quia, Concilium Carthaginense prohibet mulieribus baptizare. Sic & *Tertull. & Epiphanius* docent. Marcion permisit mulieribus, quod nec Christi matri datum fuit.

AVTOR. I. Ius baptizandi proprium est ordinariè sacerdotum, quibus id Episcopus concesserit: Aut Diaconis conuenit, absente presbytero: Idque cum solennitate.

II. Quin etiam Laicis in necessitate, absque tamen solennitate, licitum sit, fueritque; dubitatum in Ecclesia nunquam est.

III. An verò item non baptizatis liceat in casu necessitatis, veteres addubitarunt. *Aug. l. 2. contra Parm.* non audeat determinare; donec Concilium id definirit. Factumque est in Florentino.

1. *Ratio*: Quia in ministro non requiritur fides, aut probitas, aut Ordinatio, vt ratus sit Baptismus; neque sexus certus; vt etiam foemina tingere possit, absente viro.

2. Sic Scriptura docet in figura, *Exod. 4.* Sephora filium circumcidit eodem Moysè; quem occidendum sic seruauit, & placuit Angelo: Quò iniuriosius eam traducit Calvinus, ac mendacius. *Exempla ex Actis Apostolorum* vide in meo *Antichristo p. 3. q. 10.*

3. Sic Patres. *Tertull. libr. de Baptismo. Et laicus ius est baptizandi: Quod enim ex quo accipitur; ex aquo dari potest.* Alexander Episcopus Alexandrinus ratum habuit Baptismum Athanasii pueri pueri datum.

DICO AD I. Dictum id omnibus fuisse, facta docent Apostolica; ratum namque habuerunt, concionari, & baptizare Philippum, Stephanum, Ananiam.

AD II. Iniuriam facit Augustino, affirmanti Baptismum à laico datum im-

impie repeti, & dari in necessitate, peccatum esse nullum, aut veniale.

AD III. Concilium excipit casum necessitatis. Et Patres licere negant cum solennitate: hoc enim foret ludibrium, ut ait Epiphanius.

QVÆSTIO XXIII.

An baptizandi sint Infantes?

ANABAPTISTIA primus ex Lutherano factus, Anno 1527. testis Co. hinc in *actis Lutheri*, Balthasar Pacimontanus, demum Viennæ cernatus; negavit, cum hæreticis, tempore S. Bernardi coortis, ac ab eodem retentis *Serm. 66. in Cantu & epist. 240.* Nec veluit baptizari quonquam ante XXX. ætatis annum. Lutherus & Calvinus acriter in Anabaptistas conuenerunt. Ministri tamen Transilvani duos communis consensu libros eide unte contra Trinitatem, incarnationem, & Pædobaptismum

ETASMVVS in prefat. præphrasit in Matthæum docet, baptizatos in infantia, ubi adoleuerint, interrogandos, an ratum habeant quod in Baptismo promiserunt: si negent, liberos esse dimittendos. Transilvani adducunt argumenta, 6 1

SVADENTIBUS. 1. Quis, de pædobaptismo nullum extat mandatum, seu præceptum in Scriptura. 2. Mandatum est pius *Docere*. 3. Christus, Baptista, Paulus non baptizarunt infantem. 4. Reiprobi non sunt baptizandi, ne prophænetur Sacramentum; at inter infantes multi sunt reprobi. 5. Infantes non credunt. 6. Cogi ad Baptismum est plus tribuere Sacramento; quam par. 7. Non est articulus fidei pædobaptismus. 8. Si Baptizandi ergo & communicandi sunt. 9. Non dandus Baptismus absque penitentiâ, *Mar. 1. Act. 2.* Nec sine otis confessione: hæc non possunt infantes &c. Vide *Syll. I. de Baptismo c. 9.*

AVTOR. Infantes sunt baptizandi. Ita Concilium Tridentinum *Sess. 7. Cap. 12. 13. 14.* 1. Quia, infantes circumcidendi erant; at, *Coloss. 2.* Circumcisio quidam Baptismus est. Lutherus Calvinistis, concionalem formam requirentibus, Anabaptistæ negant inuicti consequentiam. 2. Domini vniuersale edictum est, *Ioann. 3. Nisi quis renatus fuerit, &c.* speciale;

Matth. 19. Sinite paruulos ad me venire. &c. Et verò, *Luc. 18. Afferebant ad eum & infantes;* quos amplexans benedixit. Calvinistis hoc argumentum est infirmum: quòd negent *Ioann. 3.* agi de Baptismo. 3. Traditio Ecclesiæ perpetua custos est, fuitque pædobaptismi. *Melanchihon in Locis, de Baptismo:* hanc opponit in prima acie Anabaptistis. 4. Sic omnium retrò sæculorum Patres tradiderunt: Concilia sancierunt: Pontifices definierunt. Et ratio euincit. Vide in *Genealogia part. 3. quest. 6.*

DICO AD I. Efficax hoc contra Luthero-Caluinistas est, nil extra Scripturam credentes. Nobis, Traditio conformis est Scripturæ, & vincit.

AD II. Is ordo seruandus in conuersione gentium erat: seruatque nunc Ecclesia in adultis.

AD III. Dicunt; docebunt nunquam. Ad Ioannem Iudæa omnis confluabat, quin & infantes ac paruuli, quis negarit? Ad Christum *afferebant infantes.* Paulus Stephanæ domum baptizauit: cur non & infantes?

AD IV. Sic nec adulti forent baptizandi. Validum argumentum est contra Luthero-Caluinistas, qui volunt Baptismum esse diuinæ beneuolentiæ Sigillum.

AD V. Euincit contra Luthero-caluinistas, requirentes fidem actuaalem in infantibus, ac sentire eos Spiritum Sanctum.

AD VI. Validè contra Calvinum: Nil ad nos.

AD VII. Est implicite in Scriptura: expresse in Traditione.

Ad VIII.

AD VIII. Dispar est ratio. Eucharistia est adultis solum necessaria: nec tamen necessitate Medii, vt Baptismus in infantibus. Idem de pœnitentia. &c.

QVÆSTIO XXIV.

An, & qualis in padobaptismo requiritur Fides?

LUTHERVS lib. de Capt. Babyl. anno 1520, asserit: *Omnia Sacramenta ad Fidem alendam instituta. Item. Non iustificant, nec profunt quicquam; sed sola Fides. Item: Non implentur dum fiunt; sed dum credentur. Demum ait: Opponetur hie Baptismus paruulorū, quē promissionem Dei non habeant; nec fidem habere possint. Respondet duo: 1. Infantes credere. 2. Acquirere fidem oratione Ecclesiæ, & fidem offerentium eos. Quin asserimus, prorsus non esse baptizandos, si verum est, in Baptismo non Credere; ne illudatur Maiestati Sacramentum & Verbum. Imò ante Baptismum, dum exorcisantur, vult eis infundi fidem; quæ esse actualis debet, non habitualis.*

Hinc tres coortæ sunt Sectarū. 1. Anabaptistarum; Infantes non esse baptizandos; quod non credant; imò reclamant; 2. Sacramentariorum: Esse baptizandos; sed non requiri in eis fidem. 3. Mollium Lutheranorum: Esse baptizandos, & habere fidem ipsos. Sic anno 1536. Synodus Wittenberg, apud Cochlaum l. 3. Miscell. tract. 8. c. 2. Estque communis; & sic exponū; Eos habere aliquam actionem: Quam, nesciū; certum esse motus sanctos & novos; inclinantes in fidem, similes motibus fidei.

SACRAMENTARIII. sequuntur in hoc Lutherum: *Non requiri fidem: Non sequuntur in fundamento; nam ex alio id colligunt: scilicet ex promissione factā Abrahæ & semini eius. Gen. 17. Lutherus eis huius præbuit occasionem, scribens anno 1528. contra Anabaptistas. Nil interesse, siue credant, siue non credant: quod Baptismus non fundetur super fidem dantis, aut recipientis; sed super mandatum Dei. Similia in hom. de Baptismo, anno 1537. & 1540.*

Vnde CALVINVS *Inst. l. 4. c. 16. sequi priorem Lutheri sententiam cupiebat; sed nõ audebat, §. 18. 19. Sic Beza, Confess. c. 4. art. 48. Martyr in 1. Cor. 1. & 7. Infantes non credere; rectè tamen baptizari: quod antè*

sanctificati essent, & membra Ecclesiæ facti per donum Electionis diuinæ, & factam parentibus promissionem in Abrahamo.

SVASIO LUTHERI. 1. *Si non crederent, illudetur Sacramenti sacrilego mendacio, dum respicitur pro infante; Credo. 2. Matth. 18. Qui scandalizauerit vnum de pusillis istis, qui in me credunt; Igitur credunt. 3. Baptista exultauit in vico. Luc. 2. Non videtur mirū, si infantes habeant novos motus. 4. Mart. 23. qui acceperit regnum caelorum, sicut paruulus, non intabit in illud. Igitur oportet infantes accipere aliquam operationem. At recipere non possunt fidem cum cognitione; ergo nouum motum sine cognitione.*

AVTOR. I. *Infantes non habent actualem fidem. 1. Quia, id Lutherum nullā docere possunt Scripturā. Et, Dion. 1. Iona ult. infantes non dignoscunt bonū à malo. 2. Quia, S. Patres eam sententiam reiiciunt, vt Nazianzenus, ait, eos sine sensu sanctificationis sanctificari. August. epist. 57. ait, iniuriam fieri sensibus. Epist. 23. tract. 80. in Ioan. l. 4. de Bap. c. 24. Eos non habere fidem, quæ est in cogitatione: nec sensum fidei. Mentitur ergo Kemnitius, eandem Lutheri & Augustini asserens esse sententiam. 3. Fides ex auditu est, Rom. 10. ordinario modo: at si omnibus infantibus à Deo fides reuelaretur, iam tum & hoc esset modus ordinarius, & infantes essent prophætæ. Minus autem per vim Verbi credunt, quia non intelligunt: estque hoc nouum ponere miraculum in auribus & mente infantium. Nec fides offerentium supplet; quia hi aliquando sunt omnes hæretici. 4. August. epist. 170. Quia, infantes obstrepunt Baptismo: si quo modo intelligerent, reos se facerent sacrilegii.*

II. *Non habent novos motus, similes fidei, & sine cognitione. 1. Quia, de tali fide nil in Scriptura, quæ sit sine cognitione. 2. Repugnat rationi: Nam motus ij*

non esse possunt in corpore, quod fidei incapax: non in animo; quia implicat eos tunc esse absque cognitione. 3. Repugnat Luthero: qui vult solam fidem iustificare; at hæc non potest esse absque cognitione: nam motus intellectus est intelligere. Item; sine vera fide non est iustificatio: at illa absque cognitione non est vera; ergo nec iustificans.

III. Non iustificantur tamen absque ulla fide, ut Sacramentarii volunt. I. Quia, Ioann. 3. *Qui non credit iam iudicatus est.* Vnde probat S. Aug. *lib. 1. de pecc. mer. c. 33.* fidem esse medium necessarium ad salutem. Vide *Antichristum p. 2. q. 12.*

IV. In Baptismo infunditur eis habitus fidei, spei, charitatis. I. Sic Concilia. Quia, Scriptura docet sine fide impossibile placere Deo. Fides autem cum significet actum, vel habitum; actus verò nullus inesse pueris queat; habitum infundi necesse est. 2. Sic Patres: Ratio; Quia, paruuli dicuntur & sunt verè fideles: Nã, Eph. 3. *Christus habitat per fidem in cordibus eorum, infusã occultè eis gratiã suã.*

V. Paruuli actu credunt. I. Quia, August. *lib. 1. de pecc. mer. c. 7.* Ipsum baptizari, est credere. Sicut non loquendo, sed moriendo confessi sunt, teste Ecclesia. 2. Quia, aliena fide credunt: Ita vniuersali Patrum consensus.

DICO AD I. Aug. serm. 10. de verb. Apost. *Accommodat Ecclesia infantibus aliorum pedes, ut veniant; aliorum cor, ut credant; aliorum linguam, ut confiteantur.* lute. Cum peccato alieno grauentur.

AD II. Illi grandiores erant: nam vocauit eos, venerunt; scandalizari poterant, teste Domino.

AD III. Aug. *epist. 57.* Exemplum

vnus non est regula generalis. Et Ioannes cognouit Dominum, ait Ambr. Beda; infantes autem non cognoscunt.

AD IV. Recipiunt verè habitum fidei.

IV. DE EFFECTU BAPTISMI.

QVÆSTIO XXV.

*An Baptismus peccata remittendo re-
gat; an tollat?*

LUTHERO CALVINISTÆ tegi, non tolli, aiunt
cum Origenistis & Massaliants.

LUTHERVS art. 1. *In puero post Baptismum negare remanens esse peccatum, est Paulum & Christum conculare.* In Assert. art. 1. *Aliud est, omnia peccata remitti, aliud tolli; Baptismus omnia remittit; sed nullam penitus tollit sed nequit tollere.*

2. CALVINVS in Antid. Sess. 6. *Manet verè peccatum in nobis, neque per Baptismum statim vno die extinguitur; sed, quia deletur reatus, imputatione nullum est.* 3. *Remanet in Exam. Sess. 5.* ait, verè remitti, tolli, ac deleri; manere tamen reliquias peccati originalis, quæ sicut malum culpæ & peccatum, ob quod homo damnari posset, si Deus imputare veller. Lutherus & Melancthon mentiuntur idem docere S. Augustinum.

FUNDAMENTVM eorum est, quod putent Concupiscentiam esse propriè peccatum, etsi repugnemus ei, & nil contentiamus De quo supra par. 1. & infra par. 4.

AUTOR. Baptismus verè tollit omnia peccata, ut nil remaneat, quod imputari queat. I. Quia, Scriptura vtitur vocibus mundandi, lauandi, tollendi, delendi, auferendi, &c. quæ per Non imputari non possunt exponi. Pl. 50. *Dele iniquitatem meam.* Mich. 7. *Aufer iniquitatem.* Eph. 5. *Mundans eam lauacro.*

2. Quia dicit, *tollit maculas, inquinamenta, & iniquitates:* quæ voces significat foeditatem, non solum reatum imputati-

L I titi-